

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou, v právní věci žalobců: **a) S. G.**, nar., **b) B. G.**, nar., oba st. příslušnost Kosovo, zajištění v ZZC Bělá, Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agent, se sídlem Pod Zámek 922, 691 42 Valtice, o zajištění, o žalobě proti rozhodnutím žalované č.j. KRPB-303903-20/ČJ-2014-060027-50A ze dne 18.12.2014, č.j. KRPB-303901-21/ČJ-2014-060027-50A ze dne 18.12.2014,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou domáhají zrušení shora uvedených rozhodnutí, které napadli v celém rozsahu výroku, neboť žalovaná porušila § 2 odst. 3,4 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, § 68 odst. 3 správního řádu, § 129, § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, a čl. 28 Dublinského nařízení. Pokud jde o skutkový stav, žalobci, manželé, uvádí, že do ČR přicestovali 18.12.2014 z Maďarska, kde bez svého vědomí podali žádost o mezinárodní ochranu, ale směřovali do Německa, kde mají příbuzné a chtěli proto podat žádost o mezinárodní ochranu tam. Na území ČR byli zadrženi českou policií, následně umístěni do ZZC Bělá Jezová, kde se nachází dosud. Žalobkyně b) je osobou se zdravotním postižením, trpící mentálním postižením, nervovou poruchou a diabetes. Po zajištění policií dostala záchvat a musela být ošetřena v nemocnici v Břeclavi. Žalobci v žalobě namítali, že byli zajištěni pouze z důvodu, že se na ně vztahuje Dublinské nařízení. Každý cizinec, který podal žádost o mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU, jehož území opustí a vstoupí na území ČR, se v ČR nachází neoprávněně a lze ho zajistit podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení nedává možnost správnímu orgánu takového cizince nezajistit, a proto je toto ustanovení v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení. Za tohoto stavu měl

správní orgán aplikovat čl. 28 Dublinského nařízení a posoudit případ žalobců individuálně a pak by nemohl rozhodnout o zbavení osobní svobody na dobu 60-ti dnů.

Další námitku žalobci spatřují v tom, že správní orgán neprokázal existenci vážného nebezpečí útěku, což je další podmínkou podle čl. 28 Dublinského nařízení. Správní orgán dovodil existenci vážného nebezpečí útěku z toho, že cílem jejich cesty bylo Německo, kde chtěli požádat o azyl. Z uvedeného ovšem nelze automaticky toto dovodit a v tomto směru v rozhodnutí chybí individuální posouzení. Nebyli si vědomi, že v Maďarsku požádali o mezinárodní ochranu, neboť s nimi nebylo jednáno v jejich jazyce, nevěděli o pravidlech Dublinského nařízení a že nesmí Maďarsko opustit. Do Německa cestovali v dobré víře. V minulosti zákon neporušili, se správními orgány spolupracovali a jsou připraveni vyčkat rozhodnutí v dublinském řízení. Uvedené vylučuje vážné nebezpečí útěku a absenci individuálního posouzení každého jednotlivého případu. Dále popisují, které situace mohou svědčit pro existenci vážného nebezpečí útěku. Žalobci dále namítají, že zajištění nemůže obstát, protože lze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. Zajištění na 60 dnů je nepřiměřené okolnostem případu, na území ČR se ocitli nevědomky, zbavení osobní svobody je extrémně represivní reakcí, zjevně nepřiměřené sledovanému cíli – navrácení do Maďarska. Zajištění je rovněž nepřiměřeným zásahem do jejich rodinného života, neboť jako manželé nemají soukromí. Policie proto měla v jejich případech užít mírnějších donucovacích opatření, která je povinna zkoumat při zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Využití mírnějších opatření zkoumala pouze v rozsahu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a konstatovala, že pokud nemá na území ČR adresu a nedisponuje dostatečnými finančními prostředky, opatření využít nelze. V případě potřeby jsou schopni zajistit si ubytování na území ČR za pomoci příbuzných v Německu a správní orgán jim měl umožnit takové ubytování v ČR. Využitelnost alternativ zajištění předjímá i samotné Dublinské nařízení v čl. 28 odst. 2.

Správní orgán nevzal v potaz zranitelné postavení žalobkyně b) jako osoby se zdravotním postižením, kvůli němuž musela být po zajištění lékařsky ošetřována. Tuto skutečnost správní orgán nevzal v potaz při zohledňování možného vlivu zajištění na její zdravotní stav. Dovolává se čl. 28 odst. 4 Dublinského nařízení, na základě něhož správní orgán měl přihlédnout ke zdravotnímu stavu žalobkyně. Zajištění je pro ni zvláště těžkým utrpením, neboť je v cizím prostředí, v nejistotě a stresu, musela být opakovaně ošetřována. Zdravotní péče pro ni není dostatečně individuální, neboť v zařízení působí pouze lékařka se sestrou a v průběhu zajištění ji nebude s největší pravděpodobností poskytnuta náležitá lékařská péče se stanovením diagnózy a nastavením léčby. Je jí poskytována jen reakční urgentní zdravotní péče. V době zajištění správní orgán o zdravotním stavu žalobkyně věděl, proto napadeným rozhodnutím zasáhl do práv žalobkyně nepřiměřeně.

Žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí jich se týkající zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení

Žalovaná napadenými rozhodnutími podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajistila žalobce a) a b) za účelem jejich předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství – Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26.6.2013 a dobu zajištění podle § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanovila na 60 dnů. V odůvodnění uvedla, že při rozhodování o zajištění za účelem předání vycházela z toho, že dne 18.12.2014 byli uvedeni cizinci kontrolováni jako cestující v mezinárodním vlaku Chopin jedoucího na trase Wien – Berlín hlídkou OPA Břeclav, v železniční stanici Břeclav, kteří na výzvu k předložení dokladů totožnosti předložili ID kartu Kosova, nikoliv cestovní doklad a platné vízum či povolení opravňující je k pobytu na území ČR, proto byli téhož dne zajištěni podle zákona o policii ČR k provedení dalších úkonů ve věci. Na základě negativní lustrace osob v systému AFIS byla provedena v systému

EURODAC, kde byla nalezena shoda se záznamem v Maďarsku, které potvrdilo, že dne 15.12.2014 požádali o azyl v Maďarsku, v první bezpečné zemi, která je příslušná k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a v souladu s Dublinským nařízením povinna žadatele přijmout zpět. Cizinci za přítomnosti tlumočnicka do protokolu uvedli, že vycestovali z Kosova do Srbska, do města Subotice, srbsko-maďarské hranice překročili pěšky a následně byli kontrolováni maďarskou policií, která je zadržela. Sepsali s nimi protokol, poslali je do azylového tábora, kam však nejeli, ale taxíkem na vlakové nádraží do Budapešti, odkud cestovali vlakem do Vídně a pak opět vlakem do Berlína, ale byli zadrženi českou policií. Od počátku měli v úmyslu dostat se do Německa. Do Maďarska se vrátit nechtějí, v Německu mají příbuzné. První bezpečnou zemí, kde požádali o mezinárodní ochranu, bylo Maďarsko, které je příslušnou zemí k posouzení jejich žádostí o mezinárodní ochranu v souladu s Dublinským nařízením, které je povinno je vzít zpět na své území. Překážky předání cizinců do Maďarska nebyly zjištěny, neboť na území ČR nemají žádné příbuzné a nemají ani v úmyslu v ČR pobývat. Budou předáni do Maďarska, které sdílí hodnoty uznávané EU, jedná se o bezpečnou zemi, která dodržuje lidsko-právní úmluvy celosvětové i evropské. Zajištění je mimořádný institut, který umožňuje zasáhnout do ústavně chráněného práva na osobní svobodu, které nesmí být zbaven nikdo jinak, než z důvodu a způsobem, který stanoví zákon, v ČR je to zákon o pobytu cizinců. Cizinci nebyli oprávněni vstoupit na území ČR, mají být předáni na území Maďarska, je tedy důvod pro jejich zajištění. Podle čl. 28 Nařízení lze zajistit osobu za účelem jejího přemístění, existuje-li vážné nebezpečí útěku. Na základě jednání cizinců shora uvedeného vážné nebezpečí útěku v tomto případě hrozilo, neboť cizinci v době, kdy opouštěli Kosovo, měli cíl cesty v Německu. Za jeho dosažení nelegálně překročili vnější hranice EU, v Maďarsku, kde byli zadrženi a požádali o mezinárodní ochranu, nesetřvali a pokračovali v cestě do Berlína mezinárodním rychlíkem. Ve snaze o dosažení svého cíle porušovali právní předpisy nejen evropské, ale i států, kterými projížděli. Není zde záruka, že budou skutečně dobrovolně vyčkávat na území ČR předání do země příslušné k posouzení jejich žádostí o mezinárodní ochranu.

Správní orgán je povinen podle judikatury NSS zvážit využití mírnějších opatření, zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a přitom zjistil, že účastníci řízení nemají na území ČR hlášen pobyt, nemají dostatek finančních prostředků na náklady spojené s případnou realizací přemístění, v ČR nemají příbuzného a známého pro ubytování či složení finanční záruky, proto nepřipadá v úvahu uplatnění zvláštních opatření a užití zvláštních opatření za účelem vycestování je neúčinným, protože od počátku cesty měli zřejmý cíl a úmysl dostat se do Německa. Názor správního orgánu, že nepřipadá v úvahu uplatnění zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců je v souladu s judikaturou, např. rozsudkem NSS č.j. 7 Azs 8/2014. V tomto konkrétním případě cizinci nejsou schopni splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a existuje obava, že by jeho uložením byl ohrožen výkon jejich předání z důvodu jasného úmyslu dostat se do Německa.

S ohledem na zjištěné skutečnosti uvedené v rozhodnutích je dostatečně odůvodněno zajištění cizinců za účelem jejich předání podle přímo použitelného právního předpisu. Účastníci řízení nemohou opustit území ČR žádným směrem, protože by se dopustili porušení vnitrostátních i evropských předpisů. Nelze očekávat, že budou dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby jejich předání. Doba zajištění stanovená na 60 dnů odpovídá zkušenostem z předchozích řízení a lhůtám nutným k úkonům podle Dublinského nařízení.

Žalovaná ve vyjádření k jednotlivým žalobním bodům uvedla následující. Odmítá tvrzení, že žalobci byli zajištěni automaticky pouze z důvodu předání podle Nařízení č. 604/2013 a odkázala na ust. § 129 zákona o pobytu cizinců obsahující dvě podmínky, které musí být splněny kumulativně. V čl. 28 Nařízení jsou uvedeny podmínky omezení, kterými se musí správní orgán řídit a teprve v případě, pokud je norma vnitrostátní a komunitární na

tentýž stav různá, pak se aplikuje norma komunitární. K zajištění cizinců podle § 129 zákona o pobytu cizinců může dojít až za současného splnění všech podmínek, tj. neoprávněný vstup a pobyt na území ČR, možnost cizince předat podle Nařízení do státu, který je příslušný k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, existence vážného nebezpečí útěku, neúčinné a neuplatnitelné zvláštní opatření za účelem vycestování, přiměřenost zajištění vzhledem k okolnostem případu a důvodná délka zajištění stanovená výrokem rozhodnutí. Pokud jsou naplněny tyto podmínky, není jiná možnost, než cizince zajistit a umístit do zařízení, pokud není splněna byť jen jediná z nich, není možno cizince zajistit, tudíž tvrzení, že lze zajistit cizince automaticky je liché.

Pokud se týká prokázání existence vážného nebezpečí útěku, správní orgán vycházel z názoru, že žalobci si v zemi svého původu v Kosovu stanovili za cíl své cesty Německo, nikoliv jiné státy, které by jim umožnily podat žádost o azyl a jimiž při cestě projížděli. Primárním důvodem překročení hranice EU nebylo hledání ochrany před pronásledováním, ale ekonomické pohnutky. Z výpovědi žalobců vyplývá nepravdivé tvrzení, že bez svého vědomí podali žádost o mezinárodní ochranu v Maďarsku, neboť sami do protokolu uvedli, že po zadržení maďarskou policií jim nic jiného nezbývalo, do azylového zařízení nešli proto, že se k nim policejní orgány špatně chovaly. Existenci vážného nebezpečí útěku žalovaná usoudila z prvotního úmyslu žalobců při opuštění Kosova – cestovat do Německa, kam ovšem cestovali bez dokladu a bez víz a v žádném státě, kde měli možnost zahájit azylové řízení, dobrovolně neučinili, neboť cílem cesty bylo pouze Německo. Tomu odpovídala i trasa jejich cesty. Již způsob, jakým překračovali vnější hranice EU je v rozporu s Schengenským hraničním kodexem, neboť tak neučinili na hraničních přechodech, neměli u sebe platný cestovní doklad, vízum, dostatek finančních prostředků na předpokládaný pobyt a návrat do země původu. Státní příslušník Kosova při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum. Povinnost poučit cizince v jazyce, kterému rozumí o pravidlech Dublinského nařízení je zakotvena v čl. 4 odst. 1 Nařízení. Informace se poskytují v tomto jazyce a členské státy za tím účelem používají společný informační leták vypracovaný podle čl. 2 odst. 3 Nařízení. Text je jednotný a vyplývá z unijních předpisů a obdrží ho každý žadatel o mezinárodní ochranu, v kterémkoliv státě EU. Nic nenasvědčuje tomu, že by maďarské orgány cizince náležitě nepoučovaly a tudíž tomu tak není ani v případě žalobců. Podání žádosti o mezinárodní ochranu neopravňuje žadatele k volnému pohybu po členských státech EU, jinak musí počítat s tím, že bude zadržen policií a využita příslušná zákonná omezující opatření. Hrozba vážného nebezpečí útěku v době rozhodnutí a dosud trvá.

K námitce, že rozhodnutí o zajištění je nepřiměřené a správní orgán nesprávně posoudil využití mírnějších donucovacích opatření žalovaná odmítá s tím, že v čl. 28 Nařízení jsou vymezeny lhůty, jejichž maximální trvání součtem představuje 86 dnů. Lhůta je individuální, závislá na rychlosti komunikace příslušných orgánů, není svévolná a v délce 60 dnů není extrémně dlouhá, navíc stanovená na základě Dublinského nařízení. Žalobci na území ČR nejsou osobami prchajícími před pronásledováním nebo válkou od okamžiku překročení hranice z Maďarska do Rakouska a ani obecně je nelze takto označit, neboť důvodem odchodu z Kosova byl ekonomický motiv.

Při posuzování využití mírnějších opatření či výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování je policie povinna posoudit dvě podmínky a to, zda je cizinec schopen splnit povinnosti a zda neexistuje důvodná obava, že by byl ohrožen výkon předání cizince. V tomto konkrétním případě jsou splněny obě podmínky, neboť v případě žalobců správní orgán spatřuje existenci vážného nebezpečí jejich útěku a uložení zvláštního opatření by bylo neúčinné a ohrožující výkon přemístění cizinců do Maďarska. V otázce umístění cizinců do zařízení je správní orgán vázán zákonem a není oprávněn rozhodovat, do kterého zařízení cizince umístí. V této otázce judikoval NSS v rozsudku č.j. 2 Azs 57/2014 ze dne 9.10.2014

a č.j. 9 Azs 199/2014. Správní orgán není oprávněn umístit cizince do pobytového nebo přijímacího střediska, navíc mírnější donucovací opatření by bylo neúčinné z důvodu vážného nebezpečí jejich útěku.

Pokud se týká námitky o zranitelném postavení žalobkyně b), zdravotně postižené, jde o tvrzení nepravdivé. Správní orgán byl žalobkyní informován, že trpí diabetes a užívá léky, ovšem vyjadřovala se v průběhu řízení zřetelně, logicky, odpovídala na otázky, protokol podepsala, proto není zřejmé, proč by měla být mentálně postižena. Při pobytu na útvaru žádný záchvat nedostala, před umístěním do ZZC Bělá – Jezová bylo konzultováno s tamějším lékařem, zda lze do zařízení umístit osobu s diabetem a po kladném sdělení zajištění v ZZC nic nebránilo. Poněvadž byla eskortována v nočních hodinách, předcházelo tomu předběžné lékařské vyšetření v nemocnici Břeclav, nikoliv proto, že by dostala záchvat. Stejně pak byl vyšetřen i žalobce. Kdo dal podnět k vyšetření (policie) jasně vyplývá ze zpráv o ambulantním vyšetření, z nichž ani nevyplynou žádné výrazné zdravotní problémy. Proto je tvrzení o mentálním postižení žalobkyně ničím nepodloženým. Dodatečně byla vyžádána zpráva lékařky ZZC Bělá – Jezová, z níž plyne, že je žalobkyně pravidelně dvakrát denně ošetřována, a navštěvována sestrou na pokoji pro údajné záchvaty, bezvědomí však nebylo nikdy prokázáno. Žalovaná se domnívá, že zajištění žalobců bylo důvodné a zákonné a navrhuje proto, aby byla žaloba zamítnuta. Vyslovila souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, žalobci v zákonné lhůtě jednání nepožadovali.

Pokud se týká skutkových okolností zjištěných v dané věci žalovaným, ty nebyly žalobci rozporovány, a tudíž je dané, že prchali z Kosova přes Srbsko do Maďarska, kde byli zadrženi policií, podali žádost o mezinárodní ochranu, ač měli v úmyslu od počátku tento úkon učinit v cílovém státu v Německu. Aniž se dostavili do azylového zařízení, ihned pokračovali v cestě do Německa a to přes Vídeň do ČR, kde byli zadrženi a zajištěni českou policií.

Pokud se týká námitky, že žalobci byli zajištěni jen na základě toho, že se na ně aplikuje Dublinské nařízení, soud neshledává tuto námitku důvodnou a souhlasí se stanoviskem žalované v jejím vyjádření, že k zajištění cizince podle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců je možno přistoupit za současného splnění podmínek nejen ve vnitrostátním právním předpisu, ale i komunitárním – Nařízení č. 604/2013. K zajištění pak může dojít pouze v případě naplnění všech podmínek uvedených v těchto předpisech a v napadeném rozhodnutí žalovaná řádně dovodila, proč považuje každou z podmínek za splněnou. Žalobci nepochybně neoprávněně vstoupili a pobývali na území ČR, neboť neměli cestovní doklady, vízum ani jiné povolení k pobytu, existuje vážné nebezpečí útěku, zvláštní opatření za účelem vycestování by byla neúčinná, zajištění bude přiměřené okolnostem a délka zajištění důvodná a je možno je předat podle Nařízení.

Pokud se týká okolností při podávání žádosti o azyl v Maďarsku, žalovaná na základě obsahu výpovědi žalobců přesvědčivě vyvrátila jejich tvrzení v žalobě, že bez svého vědomí podali žádost o mezinárodní ochranu. Důvodem jejich cesty do Německa byla špatná ekonomická situace v zemi původu, a proto od počátku chtěli získat azyl v Německu. Není pravdou, že neporušovali právní předpisy států, kterými cestovali, neboť je zřejmé, že překračovali hranice nikoliv na hraničních přechodech a neměli vízum. O svých právech a povinnostech museli být v Maďarsku poučeni ve svém jazyce, neboť Maďarsko, stejně jako ČR jsou vázány konkrétními předpisy EU z hlediska informací žadatelů o azyl v tom, kterém státě EU.

K námitce nepřiměřenosti zajištění a nesprávného posouzení mírnějších donucovacích opatření, soud konstatuje, že doba zajištění je souladná se lhůtami v čl. 28 Nařízení č. 604/2013 jejichž součtem lze dojít do počtu 86 dnů a na základě zkušeností s orgány Maďarské republiky lze předpokládat, že lhůta 60 dnů je postačující a není extrémně dlouhá. Návrh na umístění žalobců v jiných zařízeních, např. do pobytového střediska žadatelů o mezinárodní ochranu nelze akceptovat, neboť žalobci nejsou na území ČR žadateli o mezinárodní ochranu a správní orgán nemá dle zákona o pobytu cizinců oprávnění umisťovat zajištěné cizince jinde, než dle tohoto zákona.

Námitka žalobců, že namísto zajištění lze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření není rovněž důvodná. K otázce uložení zvláštního opatření jako upřednostnění před zajištěním cizince se vyjádřil NSS v rozsudku sp. zn. 7 Azs 8/2014 ze dne 20.3.2014 tak, že v projednávané věci by uložení mírnějšího opatření byl ohrožen výkon přemístění a dospěl k závěru, že žalobci nejsou schopni splnit povinnosti ze zvláštního opatření. Správní orgán má v zákoně o pobytu cizinců oprávnění umístit cizince do zajištění a jiná mírnější opatření, než která umožňuje zákon není oprávněna aplikovat. Do kterého zařízení umístí správní orgán cizince rozhodoval NSS ve svém rozsudku č.j. 2 Azs 57/2014 ze dne 9.10.2014.

K námitce týkající se zranitelného postavení žalobkyně se zdravotním postižením se žalovaná podrobně vyjádřila a soud konstatuje, že na základě připojené listiny k žalobě a to uznání dluhu na částku 506,24 Kč nelze dovozovat, o jaké zdravotní postižení neslučitelné s pobytem v ZZC by se mělo jednat. Tvrzení žalované o zdravotní stavu žalobkyně a o péči o žalobkyni na policejní služebně i v ZZC je prokázáno a řádně doloženo lékařskými zprávami a je z nich zřejmé, že je žalobkyni poskytována řádná individuální lékařská péče, které by se jí jistě nedostalo, pokud by se zdržovala na území ČR a vyčkávala, (což je nepravděpodobné) skončení řízení o jejím předání do Maďarska.

Soud tedy shrnuje, že zajištění žalobců podle ust. § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jejich předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26.6.2013 je v souladu se zákonem.

Po posouzení všech žalobních námitek žalobců jako nedůvodných, soud žalobu ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. ledna 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová